

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

14. De secundo gradu amoris perfecti, quo bonum aliquod Deo volumus extrinsecùs adveniens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CAPUT XIV.

De secundo gradu Amoris
perfecti, quo bonum ali-
quod Deo volumus ex-
trinsecus adveniens.

I.
I. etatur
Deus bo-
nis actio-
nibus.

DE duobus bonis, Voluptate
scilicet, & Gloria, questio esse
potest: cum enim Deus sit ipse Vo-
luptatis & Gloriae immensus &
interminabilis Oceanus, nec ab
ullo aliquid emendicet, & quid-
quid alicui Voluptatem & Gloriae
patere potest, hoc ab ipso tanquam
a primo omnium bonorum fonte
derivetur; quis aquae guttulam
fonti perenni, aut lucis radium so-
li in amoris sui argumentum affe-
rendum sibi arbitrabitur? Vera
sunt ista: verum tamen etiam est,
Deum plus voluptatis capere ex
actionibus nostris cum virtute
conjunctis, quam ex hominis ali-
cujus ignavia atque socordia, &
operibus vitio contaminatis. In
sacris paginis, sanctisque Patribus
nihil frequentius occurrit, quam
Deum mandatorum suorum exe-
cutionem cum voluptate intueri,
hominumque pro gloriae suae pro-
pagatione heroicis conatus liben-
ter inspicere, de ijs gaudere, &
exultare. Sophonias Propheta,
postquam dixit: *Reliquia Israel non
facient iniquitatem, nec loquentur*

Sophon. 3.

*mendacium. aliaque addidit; tum
subjungit: Dominus Deus tuus in
medio tui fortis, ipse salvabit: gaude-
bit super te in latitibus, silebit in dilectio-
ne tua, & exultabit super te in laude.
Quod si recessus ab iniquitate &
mendacio Deo latandi & exultan-
di materiam praebeat, quanto ma-
jore dabit fortissimi alicuius mar-
tyris in catasta, aut ad bestias, me-
diasve inter flammis depugnantis
aspectus? Animavit se hac cogita-
tione unus e septem pueris Ma-
chabeis, dum medios inter crucia-
tus ita loquitur: Dominus Deus assi-
cist veritatem, & consolabitur in no-
bis. Sic dicitur ab Isaia Deus apor-
riari, hoc est angere, & contristari,
quod hominem non reperiat, qui
murum pro domo Dei se consti-
tuat, aut malis populi remedium
aliquod conetur adferre: dubio
procul si quis eiusmodi vir illi oc-
currisset, non parvo inde gaudio
fuisset affectus: Et vidit quia non est
vir, & aporiatus est, quia non est qui
occurrat.*

2. Machab.
cap. 9.

Quid quod Deus eam, quam
de hominibus fortissimis eorum-
que gestis concipit latitiam, non
contineat intra se; sed eam, quan-
do se dat occasio, verbis indicet
alijsque prodat argumentis? Dæ-
moni in consessu Angelorum com-
parenti dixit: *Nunquid considerasti
servum meum Iob, quod non sit ei simi-
lis in terra, homo simplex & rectus, &
timens Deum, & recedens a malo? q. d.
Ego*

2.
Et laci-
tiam te-
stantur.

Iob. 1.

Ego ex eius consideratione, virtutumque, quæ in illo refulgent, aspectu, voluptatem capio; an non tu etiam saltem ex earum intuitu in admirationem raperis?

Cum audis S. Paulum exclamantem: *Facti sumus spectaculum mundo, Angelis, & hominibus*: ne putes ab hoc theatro spectaculoque Deum excludi: id enim Apostolum istis verbis significare arbitrator; ut sicut istis temporibus, qui certabant in Amphitheatris, spectatorum oculis, & voluptati serviebant, ita Christianos ex una parte fidei hostibus dum acerba patiuntur, dare se oblectandi materiam, Angelis verò, Deoque Angelorum hominumque Regi, dum fortiter agunt illo virtutum suarum aspectu & præstantiâ plurimum recreationis & lætitiæ continenter adferre. Quod bene advertit S. Cyprianus, qui suâ ad Martyres exhortatione hoc stimulo præsertim utitur, ut meminerint se habere Deum spectatorem, qui magna cum voluptate eos cum patientia inter tormenta versari conspiciat. Quin & S. Ambrosius S. Eusebium præconis vocis exornat hoc uno præcipuè titulo, quod ita inter tormèta segeserit, ut dignus fuerit, qui ab Angelis cum voluptate conspiceretur.

Theatrum nostrum & spectatores primariæ dignitatis omnes

esse in cælo ait S. Chrysostomus, ut inde incalcescant ad bene agendum animi, & tantos spectatores heroicis actionibus delectemus.

Quorsum, inquit S. Augustinus, Christus in ultima illa, quam habuit cum Discipulis in coenaculo, sermocinatione ita loquitur: *Hæc locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit. Quid est, gaudium eius esse in vobis, nisi quod dignetur gaudere de nobis*. Verò rem admirabilem, quod Deus ex malè culto actionum nostrorum hortulo dignetur flosculum aliquem decerpere, cuius odore delectetur: quanta hinc homini suppetit materies frequenter per diem tam benigno amatori gratificandi? Quid est quod S. Paulus Corinthios suos & nos in illis tam seridè admonet:

Nolite contristare Spiritum sanctum? non quod hic tristitiæ capax sit; sed quia vult nos ab illis actionibus abstinere, quæ mœrore possunt Spiritum sanctum afficere, si mœror in illū cadere posset: gaudet ergo de bonis nostris, & in nobis reperit unde contristetur, hincque magnus amatori campus aperitur consecrandi omnia, quæ Deo lætitiæ materiam præbent, & omnia magno conatu fugiendi, quæ tristitiæ qualiscumque ansam subministrant. Quis non videt Deum, qui secundum Prophetam lætatur in omnibus operibus suis, illis inquam quæ magnificè

3.
Cum voluptate spectat nos bene agentes,

4.
Tristatur malis.

in prima mundi creatione est operatus, quando Sapientia, quæ erat cum illo cuncta componens, *erat ludens cor am eo*, hoc est, ut Hebræa sonant, *ridens vel gaudens*, eò majorem haurire voluptatem ex nobilioribus actionibus, quas sublimioribus auxilijs gratiæ ipse in homine & cum homine diebus singulis designat & exequitur? Ex horto, quem plantavit, & quem continenter irrigat, fructus ille colligit accepissimos; unde videmus illum in Cantica cum sponsa in horto isto versari suavissimè, ibi videre an vineæ floruerint, an mandragoræ dent odorem suum, an mala punica maturuerint, an myrrha & aloe cæteraque aromata ad messem parata sint; quæ omnia nihil aliud nobis significant, quàm actione virtutum multiplices, quibus ille cælestis animarum sponfus impensè delectatur.

Hæc à me fusiùs enumerata sunt, ut palàm fiat quàm ingens hinc campus Amori perfecto offeratur, in quo eius excurrere possit industria, in quo Deo ejusque gratiæ & voluptari studeat, amicitiaque tam nobili alenda favendaque materiam continuò subministret. Nō exquisita dona quærit amor, sed quæ maximè ad amici gustum delicias faciunt. Hinc videmus eos, qui gratiâ valent apud Principes eamque continuis incrementis magis demereri satagunt, potissi-

5.
Simile ab
aulicis.

mum in Principum propensiones & affectus oculos conijcere, & eò max. studia convertere, quòd Principem magis delectari conspiciunt atq; hoc est quod Amor perfectus in actionibus suis spectat & quo obtento beatum se putat. De quo S. Chrysostomus bene nos omnes monet, ut si sumus affecti, ut Deo placeamus, non aliam quæramus mercedem; si enim aliam quærimus, ostendimus nos ignorare, quantum bonum sit Deo placere. Hinc est quod Perfectus Amator, qui novit officium hominis Christiani in his duobus consistere, *Declina à malo, & fac bonum*; non id facit quomodocumque, sed consilium S. Augustini secutus, dicit sibi: *Hoc malum non faciam ne offendam gaudium Patris, & displiceam oculis eius*. Sic dum bonum agit, nullâ propriæ utilitatis aut voluptatis ratione habitâ, dicit sibi: *Hoc bonum ago, ut delectem suavitatem eius*.

Lib. 2. de
Compunct.

De verbis
Domini.

Apud omnes gentes usu receptum videmus, ut quod Dijs suis judicabant gratius, etsi valde difficile, & non sine ingenti detrimento reperiri posset, id tamen illis offerrent. Hebræi, ut dæmoni gratificarentur, filios suos intra brachia ardentis idoli Molochi ut stulandos & suffocandos dabant; imò hoc ipsum honori sibi ducebant, quòd dæmon suos potius, quàm alterius familiæ liberos ad hoc

Aliud à
sacrificijs
idolorum.

hoc immane sacrificium delegif-
fer; tantum inerat miseris Dæmo-
ni placendi desiderium; in quem
etiam finem Rex ipse Manasses
aliquos è filijs suis obtulit. In Ja-
ponia in die solemni, quem Idoli
sui honoribus, & præsertim illi
per urbem sublimi in curru de-
vehendo consecrant, plurimos
ajunt se curru istius rotis sub-
sternere molendos atque prote-
rendos, ut dæmonis gratiam au-
cupentur, quem similibus morti-
bus delectari arbitrantur. Gladi-
atores apud Romanos, ut specta-
torum voluptati uberiores præ-
berent materiam, se fortiter ad
mortem usque pugnatos sacra-
mento obstringebant: quam igitur
ignominiosum est, hominem
Christianum ad amoris Dei per-
fectionem aspirantem non tantum
audere, ut Deo placeat eumque
delectet, quantum impios, ut dæ-
monis placita facerent, varijs tem-
poribus ausos fuisse legimus. Si
tantis doloribus Carnificis oble-
tatio & voluptas emitur, quid
à nobis amantissimi Dei gratia &
placendi studium extorquere de-
beat, in promptu est; nisi veli-
mus ignavia & ignominie notam
incurrere sempiternam.

C A P. XV.

*Amor perfectus abstinet se
ab ijs, quæ displicent aut
etiam minus placent Deo.*

Hæc est Amoris perfecti in-
doles, ut amicitiam cum Deo
colat quàm sanctissimè, & non
tantum omnem cum eo inimici-
tiam perhorrescat; sed etiam of-
fensas minimas devitet, & inter
duo, quæ accepta sunt Deo, id
quod illi magis placet, quantum
potest, eligit. Tam à peccato veni-
ali deliberatè committendo a-
lienus est, quàm alij minus aman-
tes à mortali. Dixi deliberatè, hoc
est, rei momentum, & circum-
stantias actionis inspiciendo pro-
pius, & suis librando ponderibus.
v.g. Vir aliquis amore Dei perfe-
cto, præditus, de litis qualtuofa
amissione, aut gravi honoris ja-
ctura periclitatur; potest si velit
levis culpæ admisione periculum
discutere, non faciet, magna for-
tunatus & honoris detrimenta
incurreret potius, quàm Dei amici-
tiam veniali culpâ deliberatè vio-
let: ne tamen in animum inducas
velim, hominè hujuscemodi na-
vis illis levioribus, & veniâ dignis
nunquam infici: habet ille à pec-
cato Adami contractas aliquas in-
firmitates, habet aberrationes in-

1.
Amor ca-
vet mala
peccata.

2.
Etiam le-
via.